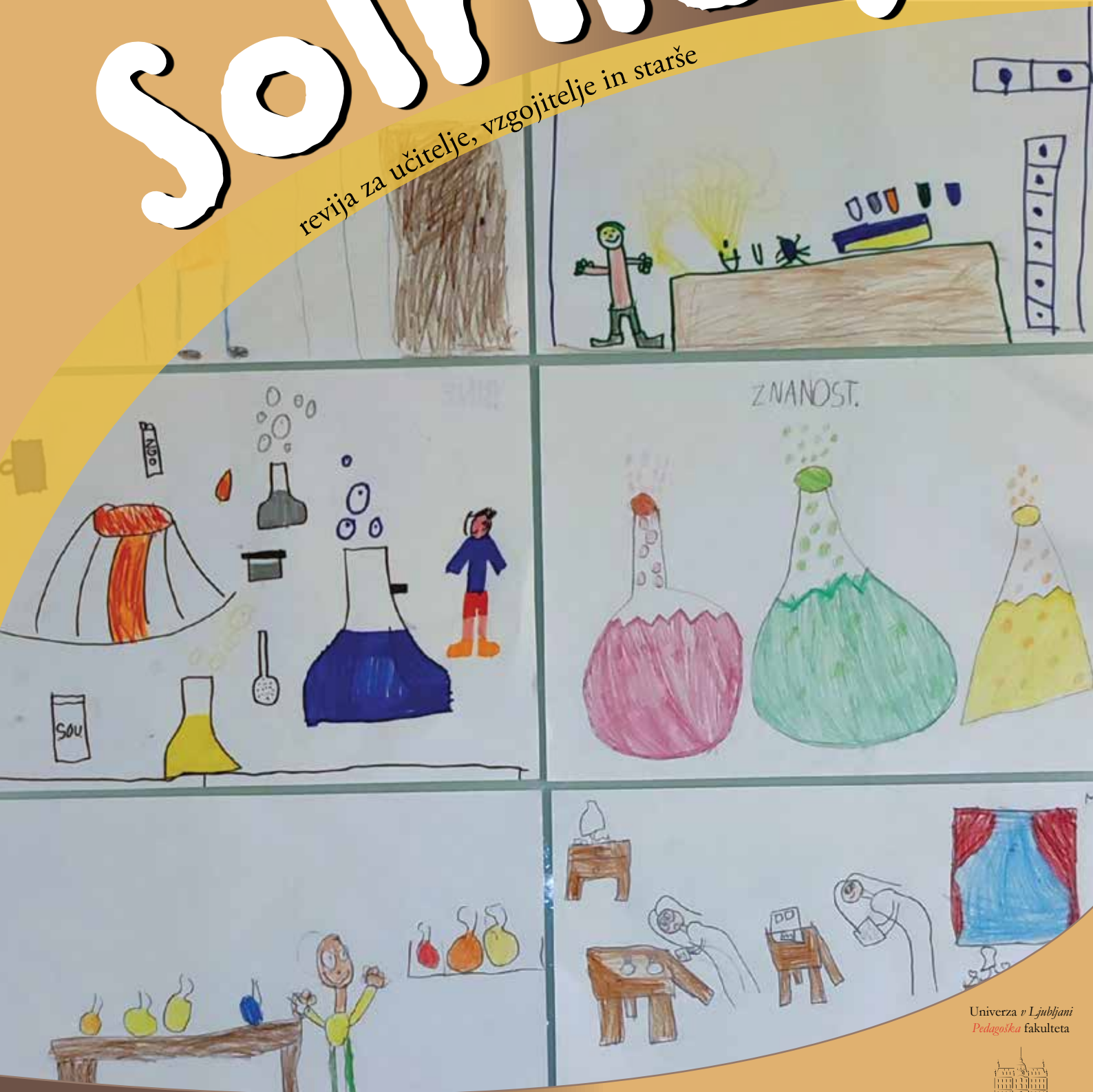

solnica

revija za učitelje, vzgojitelje in starše

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

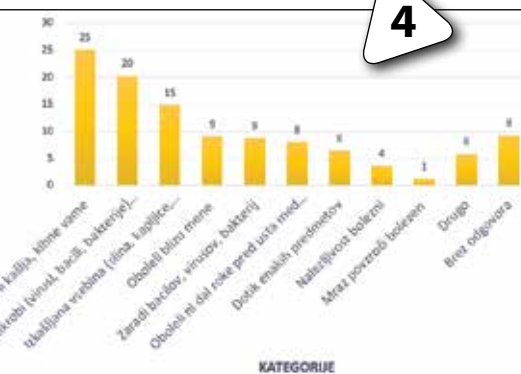

Predstave četrtošolcev o
osebni zdravju in higieni

Kdo je najboljši padalec?

Prvošolci na obisku pri učiteljici
biologije

4

8

13

Spoštovane bralke in bralci,

pred vami je prva številka že osemindvajsetega letnika revije, namenjene inovativnemu poučevanju naravoslovja v zgodnejših letih vzgoje in izobraževanja. V zadnjih mesecih intenzivno potekajo pogovori o prihodnosti šolskega sistema v Sloveniji. Skupine za prenovu učnih načrtov v vrtcu in šoli že premišlujejo učne cilje in poudarke predmetov, tudi naravoslovnih znanosti. Na svetovni dan znanosti za mir in razvoj (10. november 2023) premišlujem, kakšno vlogo sta imela, imata in bosta imela znanost in šolstvo v luči navzočih globalnih izzivov, kot so podnebne spremembe, izguba biodiverzitete, prehranske krize, migracije, umetna inteligenca in vojni konflikti.

Z agrarnimi, industrijsko, digitalno in drugimi revolucijami, ki jih poganja predvsem znanost, je v zadnjih tisočletjih človeštvo objektivno veliko pridobilo, predvsem na račun obsežnega preoblikovanja narave. Živimo v času, ko se moramo končno se sprijazniti z dejstvom, da s sedanjim načinom bivanja ogrožamo dolgoročni obstoj človeka. Kreativnost seveda ustvarja in rešuje probleme, ki jih v človeškem svetu idej, idealov in ideologij živimo. Za trajnostno prihodnost je ključnega pomena, katere ideje bo človeštvo ponotranjilo.

Z vso skrbnostjo se moramo posvetiti vzgoji in izobraževanju mladih, katerih vrednote in moralna drža bodo presojele in izbirale ideje in ideale, ki jim bodo sledili. Biolog Wilson je pojasnil, da je altruizem tisti, ki evolucijsko poganja uspešne primere skupinske selekcije oziroma skupinskega vedenja vrst. To zaznamuje tudi našo evolucijo, zato so v družbi nujno potrebne spremembe vrednot, celovitejša ozaveščenost in etična drža do narave ter do vseh soljudi sedanjih in prihodnjih generacij. Za ta izziv potrebujemo generacije, ki bodo opremljene s človeško ljubeznivostjo, moralno vzdržnostjo, navdušenostjo in naravoslovnimi kompetencami.

Verjamem, da bodo raznoliki prispevki v tokratni številki revije pustili pozitivno sled v praksi naravoslovnega izobraževanja. Prispevki namreč izpostavljajo pomen kreativnosti, sodelovanja, komunikacije in kritičnega mišljenja, ki bodo mladim v pomoč pri razmišljanju in delovanju. Morda vas bo branje člankov spodbudilo tudi k soustvarjanju revije z vašimi prispevki iz vrtcev in šol.

*dr. Gregor Torkar,
odgovorni urednik*

Revija izhaja trikrat na leto – jeseni, pozimi in spomladi. Cena posamezne številke je 8,00 €. Letna naročnina znaša 24,00 €. Plačuje se enkrat letno in sicer novembra. Študentje imajo 10-odstotni popust. Šole, ki bodo naročile po 2 ali več izvodov revije, imajo pri naročilu 10-odstotni popust.

Naslov uredništva, naročanje in oglaševanje:

Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana

tel.: 01/5892 312, faks: 01/5892 233 (pripis: za dr. Gregor Torkar), e-pošta: naravoslovna.solnica@pef.uni-lj.si, www.pef.uni-lj.si

NARAVOSLOVNA SOLNICA Založnik: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani ▪ Dekan: dr. Janez Vogrinc ▪ Odgovorni urednik: dr. Gregor Torkar ▪ Urednica: dr. Jerneja Pavlin ▪ Jezikovni pregled: dr. Darija Skubic ▪ Oblikovanje: Andreja Globočnik ▪ Slika na naslovnici: Risbe laboratorijskega materiala (prvošolci OŠ Litija, foto: Maja Klopčič) ▪ Prelom: Igor Cerar ▪ Tisk: Para, d. o. o., Ljubljana ▪ Uredniški odbor: dr. Ana Gostinčar Blagotinšek, dr. Darja Skribe - Dimec, dr. Miha Slapničar, dr. Dušan Krnel, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Nataša Jeras, OŠ Šmartno pod Šmarno goro, Eva Lederer, Živa Škrinjar, OŠ Spodnja Šiška, Ana Gregorac, OŠ Loka Črnomelj

4 Predstave četrtošolcev o osebnem zdravju in higieni

Katja Zupančič, Gregor Torkar

8 Koliko zanimajo petošolce naravoslovne vsebine izven šole?

Lovrenc Fortuna, Miha Slapničar, Jerneja Pavlin

PROJEKTI

13 Biodiverziteta skozi oči klasične umetnosti

Tim Prezelj, Žan Rode, Gregor Torkar

IZ ŠOL IN VRTCEV

16 Kdo je najboljši padalec?

Anja Šuštar, Irena Gerlj, Teja Majzelj, Mateja Martinčević

25

IZ ŠOL IN VRTCEV

25 Obisk v vrtcu: od kulture in opazovanja opráševalcev do podnebnih sprememb

Johanna A. Robinson, Adrijana Simončič

29 Prvošolci na obisku pri učiteljici biologije

Maja Klopčič

IZ ZALOŽB

34 Kobilice

Preprost določevalni ključ

35 Priročniki za dejavnosti v naravi

Učiteljicam in študentkam, katerih prispevki so objavljeni v tej številki, bosta Modrijan izobraževanje in Mladinska knjiga podarili knjige iz svojega založniškega programa.

Veseli smo, da nam pošiljate svoje prispevke in tako sooblikujete revijo. Hvala za zaupanje.

Uredništvo